

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗҰУ

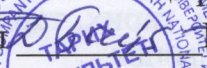
ТАРИХ ФАКУЛЬТЕТИ

ДҮНИЕ ЖҮЗІ, ТАРИХНАМА ЖӘНЕ ДЕРЕКТАНУ КАФЕДРАСЫ

Бекітілді

Тарих факультетінің Ғылыми кеңесінде

Хаттама № 2 «29 қыркүйек 2025 ж.»

Факультет деканы Байгунаков Д.С.

«7M01601 - Тарих» білім беру бағдарламасы

**«104303 ВСИУН Әлем тарихын түсіндірудің негізгі концепциялары»
атты таңдау курсының қорытынды бақылау бағдарламасы**

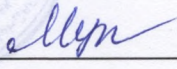
Оқу түрі: күндізгі, 5 кредит, 1 курс

Алматы, 2025

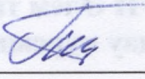
Бағдарлама оқу жұмыс жоспары және «7M01601 - Тарих» білім беру бағдарламасының пәндер каталогы негізінде жасалды.

Бағдарламаны дайындаған дүние жүзі тарихы, тарихнама және деректану кафедрасының профессоры, т.ғ.д. Көкебаева Г.К.

Дүниежүзі тарих, тарихнама және деректану кафедрасы мәжілісінде қаралды және ұсынылды
«27.09.2025 ж.», хаттама № 1

Кафедра меңгерушісі Мырзабекова Р.С.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша

академиялық комитеттің төрайымы Бижанова М.Т..

«05. 09. 2025 ж.», хаттама № 1

Кіріспе

Бағдарлама «Универ» жүйесіне енгізілген.

I. Қорытынды бақылауды өткізу ережелері.

1. Қорытынды бақылау формасы: жазбаша емтихан (оффлайн)
2. Қорытынды бақылауды Емтихан өткізуді бақылау: Магистранттар емтиханды аудиторияда отырып, кезекшінің бақылауымен тапсырады.
3. Емтихан сұрақтарының саны – 18.
4. Емтихан ұзақтығы – 2 сағат.
5. Магистранттардың жауаптарын комиссия тексереді.

II. Қорытынды бақылау жүргізудің регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша жүргізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережелері бойынша магистрант емтихан басталуына 30 минут қалғанда дәріс залында отыруы керек.

III. Емтихан тапсыру қорытындылары:

1. Жазбаша жұмысты Комиссия тексерген соң пән мұғалімі «Универ» жүйесіне балл қояды.
2. Мұғалім балл қояр алдында барлық магистрантқа балл қойылғандығын тексереді, одан кейін тексерілген ведомосты «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. Магистранттар балы «Универ» жүйесіндегі қорытынды құжатқа 48 сағат ішінде қойылуы керек.
4. Емтихан қорытындылары бақылау камерасын тексеру нәтижелелріне орай қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер магистрант емтихан тапсыру ережелерін бұзған болса, оның қорытындылары жойылады.

Емтихан тапсырмалары құрастырылатын тақырыптар:

Тарих ғылымының пәні және функциялары.

Әлемнің бейнесі және адам туралы түсініктердің эволюциясы.

Тарихи оқиғалар және тарихи құбылыстар.

Тарих философиясының негізгі түсініктері.

Тарих философиясының қалыптасуы және дамуы.

Тарихи процесс категориялары.

Тарихилық және тарихшылдық. Тарихшылдықтың сынға ұшырауы.

Тарихи процесс дамуының көпөлшемділігі және көпнұсқалылығы.

Тарихты түсіндірудің ғылыми концепциялары.

Тарихты түсіндірудің діни концепциялары.

Тарихтың сызықтық даму концепциясы.

Қоғамдық-экономикалық формация: мәні және анықтау критерийлері.

Адамзат қоғамдарының сатылық типологиясы.

Тарихтың циклдық даму концепциясы.

Ежелгі дүниедегі тарихтың циклдық дамуы туралы идеялар.

Тарихтың толқындық даму концепциясы.

Көшпенділердің эволюциясының айрықша жолы туралы тұжырымдама.

Локальды тарихи түрлер туралы теориялар.

Освальд Шпенглердің мәдени-тарихи концепциясы.

Н.Я.Данилевскийдің мәдени-тарихи түрлер теориясы.

Арнольд Джозеф Тойнбидің циклдық даму концепциясы.

Карл Ясперстің «өзектік уақыт» туралы концепциясы.

Өркениеттер қақтығысы туралы концепция.

«Батыс - Шығыс» мәселесінің өркениеттік тұрғыдан қарастырылуы.

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі:

- Барг М.А. Категории и методы исторической науки. М., 1984, глава 4.
Дьяконов И.М. Пути истории. От древнего человека до наших дней. М., 1994.
Лимонов В.А. Идея исторического циклизма в античной картине мира (Римская античность) // Известия РГПУ имени А.И.Герцена, 2007, Том 8(35), стр.64-70.
Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. Алматы, 1995.
Меньшиков С.М., Клименко Л.А. Длинные волны в экономике. Когда общество меняет кожу. М., 1989, 1-глава.
Репина Л.П. История исторического знания: Пособие для вузов. М., 2004, главы 1,2.
Савельева И., Полетаев А. Знание о прошлом: теория и история. Конструирование прошлого. СПб., 2003.
Теория общественно-экономической формации. М., 1983.
Философия истории. Учебное пособие. М., 2001.

Қосымша:

- Поппер К. Нищета историцизма. М., 1993.
Тойнби А.Дж. Постигение истории. – М., 1991.
Тоффлер Э. Третья волна. - М., 1999.
Шпенглер О. Закат Европы: Очерки морфологии мировой истории. Ч.1-2. М., 1993.
Ясперс К. Смысл и назначение истории. -М.: Политиздат, 1991.

Интернет-ресурстар:

- http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/History/INDEX_HISTORY.php
<http://elibrary.kaznu.kz/ru>
<http://abuss.narod.ru/>
<http://www.hist.msu.ru/ER/Etext/index.html>

ОҚУ ЖЕТІСТІКТЕРІН ЕСЕПТЕУ КРИТЕРИЙЛЕРІН ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

«Тарихи процесс динамикасы және тарихтың модельдері» Жазбаша тапсырма

Критерийлер	Өте жақсы 27–30 балл	Жақсы 20–26 балл	Қанағаттандырырлық 14–19 балл	Қанағаттандырырлықсыз 10–13 балл
Тарихты түсіндірудің негізгі концепцияларын түсіну және талдай білу	Тарихты түсіндірудің негізгі концепциялары дұрыс және толық талданған.	Тарихты түсіндірудің негізгі концепцияларын дұрыс түсінеді, бірақ толық емес жауаптар берілген.	Теориялық сұрақтарға жауаптар негізінен дұрыс, бірақ толық емес, дәлсіздік және логикалық қателік кездеседі.	Жауапта теориялық сұрақтарға байланысты өрескел қателіктер жіберілген.
Критерийлер	Өте жақсы 27–30 балл	Жақсы 20–26 балл	Қанағаттандырырлық 14–19 балл	Қанағаттандырырлықсыз 0–13 балл
Тарихты түсіндірудің негізгі концепцияларының іргелі мәселелерін түсіне білу	Материалдар логикалық жүйелілікпен толық түрде берілген.	Материалдар логикалық жүйелілікпен, толық түрде берілген, бірақ кейбір дәлсіздіктер кездеседі.	Негізгі мазмұн бойынша материалдар толық емес, нарративтік қателіктер бар.	Материалдар толық емес, сұрақтарға сәйкестік жоқ.
Критерийлер	Өте жақсы 35–40 балл	Жақсы 29–34 балл	Қанағаттандырырлық 23–28 балл	Қанағаттандырырлықсыз 15–22 балл
Практикалық ұсыныстарды немесе саясатты ұсына білу	Мәселенің мәнін анықтауға мүмкіндік беретін практикалық тапсырма толығымен шешілген.	Практикалық тапсырма орындалған, алайда жіберілген болмашы қателік кездеседі;	Практикалық тапсырма орындалған, бірақ кейбір дәлсіздіктер кездеседі.	Практикалық тапсырма толық емес, мәнсіз қателіктері жеткілікті.
Жазба, стиль, сауаттылық	Жазба шығармашылық қабілеттері жоғары екенін көрсетеді.	Материалдар логикалық сауаттылықпен жасалаған.	Материалы сауатты, бірақ логикалық жүйелілігі жетіспейді.	Баяндау жауабында грамматикалық, терминологиялық қателіктер жіберілген, логикалық жүйелілік сақталмаған.